

наукового підходу (знання, компетентність, бенчмаркінг); своєчасна реакція на зміни в зовнішньому середовищі. Реалізація політики органів місцевого самоврядування також пов'язана з низкою мотиваційних, соціально-психологічних, етичних чинників (що включають чесність і сумлінність у виконанні обов'язків, корпоративну філософію і культуру), які впливають на результативність роботи посадових осіб місцевого самоврядування в конкретній громаді, якість надання управлінських послуг як підсистеми, яка в свою чергу забезпечує життєздатність всієї системи місцевого самоврядування.

Проведення адміністративно-територіальної реформи, дозволить переглянути функції органів місцевого самоврядування, удосконалити бюджетне та податкове законодавства, підвищити ресурсний потенціал територій; пошук альтернативних бюджетному джерел фінансування місцевого розвитку. Стимулювання розвитку громади, реальна демонстрація партнерського підходу в прийнятті і реалізації управлінських рішень дозволять подолати індіферентність суспільства і місцевого самоврядування, спрямувати діяльність органів місцевого самоврядування на забезпечення потреб у наданні всіх видів управлінських послуг (адміністративних, комунальних, соціальних тощо) у визначені терміни, у необхідному обсязі та належної якості, вирішуючи реальні проблеми територій та створюючи умови для їх розвитку.

Ірина ГІРНЯК

слухачка магістратури за спеціальністю
«Публічне управління та адміністрування»

(науковий керівник – к. н. держ. упр., доцент кафедри міжнародного
права та європейської інтеграції Дракохруст Т. В.)

ПОЛІТИЧНА НЕЙТРАЛЬНІСТЬ І ПРОФЕСІЙНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Служба в органах місцевого самоврядування - це професійна на постійній основі діяльність громадян України, які займають посади в органах місцевого самоврядування, що спрямована на реалізацію територіальною громадою свого права на місцеве самоврядування та окремих повноважень органів виконавчої влади, наданих законом [1].

Розвиток демократичного, правового, соціально-орієнтованого суспільства в Україні потребує вирішення завдань професіоналізації, політичної нейтральності та правової захищеності служби в органах

місцевого самоврядування шляхом залучення досягнень науково - технічного прогресу та позитивного досвіду високорозвинених країн.

Невідповідність рівня професіоналізму посадових осіб місцевого самоврядування потребам розвитку демократичної держави часто є причиною нівелювання результату розпочатих реформ, що зменшує ефективність самої служби загалом. Процес професіоналізації є рушійною силою професійного розвитку державної політики в цілому, завдяки якій досягається економічна та політична стабільність, відбувається прийняття і дотримання європейських цінностей розвитку громадянського суспільства.

Нехтуванням питанням професіоналізації, політичної нейтральності та правової захищеності посадових осіб місцевого самоврядування може призводити до зниження авторитету органів місцевого самоврядування та держави в цілому, що проявиться у формалізації суспільно - владних відносин, низькій якості надання послуг.

Процес професіоналізації служби в органах місцевого самоврядування, який закріплений у новому Законі України «Про службу в органах місцевого самоврядування» передбачає поступову та цілеспрямовану зміну в кадровому складі посадових осіб з метою перспективного досягнення стану, коли більшість з них буде мати професійну освіту в галузі державного управління та місцевого самоврядування, а також цільову підготовку та багатогранний досвід.

Метою даного процесу є підвищення якості надання управлінських послуг, впровадження основних принципів управління, кодексу етики та професіоналізму [3,с.309].

Питання професіоналізації посадових осіб місцевого самоврядування тісно переплітається з проблемою їх політичної нейтральності.

Нейтральність у сенсі політичної незаангажованості є необхідною передумовою для гарантування того, що громадяни незалежно від їх політичних поглядів отримують послуги на засадах справедливості, рівності, неупередженості. На практиці це досягається шляхом посилення уваги до професіоналізму, заслуг та компетенції посадових осіб місцевого самоврядування . Ці цінності мають важливе значення, оскільки здатні забезпечити справедливість та стабільність системи публічного управління, що є одним з найбільш вагомих чинників рівня довіри громадян до влади.

Принцип позапартійності, політичної нейтральності та лояльності є гарантією стабільності та високого професіоналізму органів місцевого

самоврядування та їхніх посадових осіб. Даний принцип є відносно новим та обумовленим перебудовою існуючої політичної системи, реформуванням системи місцевого самоврядування, труднощами формування партійної системи, а тому остаточно невизначеним для системи служби в органах місцевого самоврядування в Україні. Суть його зводиться до певних обмежень політичної активності службовців в органах місцевого самоврядування. Вони мають на меті блокування можливості зловживання службовим становищем у партійних або особистих інтересах, максимально обмежити можливість впливати на голоси виборців через різноманітні канали, використовувати наявний у них адміністративний ресурс, узяти під контроль корупцію. Служба в органах місцевого самоврядування повинна бути надійно захищена від сваволі політичних партій, урядів і міністрів, що нерідко змінюються, а народ — від сваволі чиновників і всевладдя апарату.

Вирішальним кроком у ході реформи державної служби стало прийняття нового Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», який повинен вступити в дію з 01 травня 2017 року, який дає можливість деполітизувати службу в органах місцевого самоврядування.

Службовець місцевого самоврядування, який займає адміністративну посаду повинен неупереджено виконувати законні накази (розпорядження, доручення) керівників, незалежно від їх партійної приналежності та своїх політичних переконань.

Особа, яка займає адміністративну посаду в органах місцевого самоврядування не може демонструвати свої політичні погляди та вчиняти інші дії або проявляти бездіяльність, що будь-яким способом можуть засвідчувати його особливе ставлення до певних політичних сил, партій і негативно вплинути на імідж органу місцевого самоврядування та довіру громадян до Української держави або становити загрозу для конституційного ладу, територіальної цілісності і національної безпеки, для здоров'я та захисту прав і свобод інших людей.

Службовець місцевого самоврядування, який займає адміністративну посаду не має права: утворювати політичні партії та бути їх членом; проводити передвиборну агітацію чи брати участь у передвиборній агітації за інших кандидатів, партій – суб'єктів виборчого процесу; суміщати роботу на посаді службовця місцевого самоврядування з обов'язками народного депутата України або депутата місцевої ради; залучати, використовуючи своє службове становище, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування,

працівників бюджетної сфери, інші категорії населення до участі в агітації, акціях та заходах, що організовані політичними партіями (за виключенням акцій та заходів щодо захисту конституційного ладу, територіальної цілісності та єдності України, відзначення державних, регіональних та професійних свят, ювілейних, пам'ятних та знаменних дат); у будь-який інший спосіб використовувати своє службове становище у цілях політичних партій [2].

Вищезазначений законопроект передбачає також державну політику щодо служби в органах місцевого самоврядування шляхом правового та соціального захисту посадових осіб місцевого самоврядування.

Виходячи з вищезазначеного та у зв'язку із зниженням престижу служби в органах місцевого самоврядування, невідповідність їх соціального та правового статусу ступеню їхньої відповідальності та обсягу законодавчих обмежень ще більше підвищує значимість удосконалення та імплементацію новітніх технологій та процедур забезпечення професіоналізації, правової захищеності та політичної нейтральності посадових осіб органів місцевого самоврядування. Необхідними є нові підходи щодо ведення кадрової політики та оцінки ефективності їх діяльності. Створення належних умов для посадових осіб органів місцевого самоврядування позитивно сприятиме самореалізації працівника, підвищенню рівня громадської свідомості, бажанню працювати на суспільство, а також якісно, професійно й оперативно виконувати службові обов'язки.

Бібліографія:

1. Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 07.06.2001 №2493-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2493-14/page>.

2. Законопроект № 2489 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 30.03.2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kadrovik01.com.ua/news/1969-qqn-17-m2-noviy-zakon-pro-slujbu-v-organah-mstsevogo-samovryaduvannya>.

3. Л. Гузар «Проблеми професіоналізації посадових осіб місцевого самоврядування в Україні» Збірник наукових праць. – 2013. – Вип. 37 “Ефективність державного управління”